

ПАМ'ЯТІ

БОНДАР Григорій Васильович (1932–2014)

27 січня 2014 р. пішов з життя Григорій Васильович Бондар — Герой України, Заслужений діяч науки і техніки України, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри онкології Донецького національного медичного університету ім. М. Горького, генеральний директор комунальної клінічної лікувально-профілактичної установи «Донецький обласний протипухлинний центр».

Григорій Васильович Бондар народився 22 квітня 1932 року в селі Іскра (у минулому — Клевцово) Великоновоселківського району Донецької області. Його батьки Василь Іванович і Єлизавета Степанівна займалися сільським господарством. На долю Григорія Васильовича випали суворі роки колективізації, голоду і воєнної розрухи. Підлітком, а потім юнаком він активно допомагав родині вижити, займаючись рибною ловлею і полюванням, у чому мав великий успіх. Батько радив Григорію вступити до фельдшерсько-аку-

шерської школи в м. Сталіно (нині Донецьк). Після її закінчення він працював сільським фельдшером під керівництвом Якова Івановича Лобаса, що назавжди прищепив Григорію Васильовичу любов до медицини та скерував його на навчання в медінституті.

Отже з 1951 по 1957 рік Григорій Бондар — студент Сталінського медичного інституту (нині — ДОННМУ ім. М. Горького), який виявляє велику зацікавленість до хірургії, відвідує хірургічний гурток, спостерігає, як виконують ургентні операції. Його вчителі — видатні вчені-медики А.М. Ганичкін, Г.М. Матяшин, А.І. Чаругін, В.О. Михайличенко побачили в ньому талант вченого і хірурга. Професор Андрій Михайлович Ганичкін запросив Григорія Васильовича на роботу до хірургічного відділення Донецької обласної клінічної лікарні ім. Калініна, і за три роки Г.В. Бондар уже очолив хірургічне відділення.

У 1962 році він стає асистентом кафедри загальної хірургії, з успіхом захищає кандидатську дисертацію і з 1967 року — доцент кафедри хірургічних хвороб стоматологічного факультету ДОНМУ. У 1968 р. його обирають за конкурсом на посаду завідувача курсу онкології. У 1974 р. він отримує звання професора, а з 1975 р. до останнього часу — завідує кафедрою онкології ДОННМУ ім. М. Горького.

Завдяки невтомній енергії та ініціативі Григорія Васильовича в Донбасі вдалося побудувати й оснастити найсучаснішим устаткуванням і новітніми технологіями Донецький обласний протипухлинний центр, керівником якого він став.

Григорій Васильович зробив величезний внесок у розвиток вітчизняної онкології і хірургії. Упровадження нових методів, розроблених професором Бондарем, які використовувалися для комбінованого і комплексного лікування хворих на злоякісні новоутвори шлунка, кишечника, сечового міхура, шийки і тіла матки, грудної залози та інших тяжких захворювань, дали можливість колективу ДОПЦ отримати чудові безпосередні й віддалені результати лікування, значно поліпшити якість життя і реабілітацію хворих.

Григорій Васильович виховав ціле покоління лікарів-онкологів з Донбасу, України та країн

СНД. Під його керівництвом захищено 12 докторських і 35 кандидатських дисертацій. Його учні відомі в Україні онкологи: серед них ректор Донецького НМУ, член-кореспондент НАМН України, професор Ю.В. Думанський, професори І.Є. Сєдаков, В.Х. Башєєв, О.Ю. Попович, Ю.І. Яковець, Н.Г. Семикоз, В.Г. Бондар, О.В. Борота, М.В. Купрієнко і багато інших.

Григорій Васильович видав понад 800 наукових праць, 15 монографій, 14 навчальних посібників, зробив більше 200 винаходів, на які отримані патенти. Він написав дуже своєчасну книгу для широкого кола читачів російською і українською мовами «Переможемо рак разом».

За досягнуті успіхи в лікуванні онкологічних хворих і наукові звершення Григорій Васильович отримав численні нагороди: 1980 р. — Грамоту Президії Верховної Ради СРСР і орден «Знак Пошани», 1986 р. — дві срібних та одну бронзову медаль ВДНГ СРСР, 1997 р. — Почесний знак Президента України III і II ступеня й у 2007 р. — I ступеня. У 1998 році Григорій Васильович був нагороджений дипломом Європарламенту, у 2002 році обраний академіком АМН України і йому присвоєне високе звання «Герой України». У 2008 році він отримав Золоту медаль Національної академії України і чимало інших нагород. У 2009 р. він став лауреатом Державної премії України.

Академік Григорій Васильович Бондар до останніх днів життя залишався активним хірургом-онкологом, виконуючи понад 500 найскладніших операцій щорічно, плідно займався реорганізацією онкологічної допомоги в Донбасі й особливо увагу приділяв вихованню молодого покоління лікарів.

Пам'ять про академіка Григорія Васильовича Бондаря назавжди залишиться в серцях його колег і учнів.

*Колектив Донецького обласного
протирадіаційного центру
Колективи кафедри онкології і кафедри
онкології і радіології ФІПО Донецького
національного медичного університету
ім. М. Горького
ДУ «Інститут медичної радіології
ім. С.П. Григор'єва НАМН України»*